

CyW

EGLUTĖ

1952

BALANDIS

Nr. 4

1952 BALANDIS Nr. 4

Redaguoja *Pranas Naujokaitis*

Leidžia

LIETUVIŲ KULTŪROS
INSTITUTAS

Prenumerata:

Metams: Amerikoje \$3.00, kitur — \$3.50. Atskiras numeris 30 centų.

Pinigus, užsakymus ir adresų pakeitimus siųsti:

EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Raštus siųsti ir turinio reikalu rašyti:

Pr. Naujokaitis, 59 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.

SIAME NUMERYJE:

1. J. Minelga, KRISTUS PRISIKELĖ	97
2. Z. Gavelis, PAVERGTŲJŲ VELYKOS	98
3. V. Jonikas, MIKUČIO VELYKINĖ MALDA	98
4. D. Lipčiūtė, ČIR - VIR PAVASARĖLIS	100
5. D. Lipčiūtė, KRISTUS KĖLĖS	100
6. A. Kalvelis, VELYKŲ RYTAS LIETUVOJE	101
7. J. Minelga, PAVASARIS	103
8. V. Tamulaitis, SKRUZDĖLYTĖ GREITUTĖ	104
9. J. Minelga, ČYRU - VYRU	105
10. S. Pipiraitė, DIDYSIS TVANAS	107
11. K. Salučka, PAVASARIO DAINOS	109
12. St. Džiugas, AŠ ARTOJAS	111
13. L. Žitkevičius, MARGUČIŲ DAUŽTYNĖS	114
14. V. Čižiūnas, LIETUVA PO MINDAUGO MIRTIES	115
15. A. Giedrius, TINGINĖ	118
16. L. Žitkevičius, MANO PIETŪS	121
17. P. Juodka, ŠUNES PALAIDI, O VAIKAI PRIRIŠTI	122
18. D. Treigytė, TOLI NUO TĖVYNĖS, DRAUGAI	123
19. G. Naujokaitis, VELYKOS LIETUVOJE	124
20. KNYGŲ LENTYNA	125
21. Lietuviška šventė Elizabetho mokykloje	126
22. Turiningai paminėta Vasario 16 diena	127
23. UŽDAVINIAI IR MİSLĖS	128
24. Laiškai redaktoriui ir laiškai skaitytojams	viršelyje

Viršelis ir iliustracijos — dail. P. Osmolskio

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR. Magazine for children. Published monthly, except during July and August, by the Lithuanian Cultural Institute. Office of Publication, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. Editor: P. Naujokaitis, Brooklyn, N. Y. April, 1952. Vol. 3, No. 4. Subscription: \$3.00 yearly. Outside U.S.A. — \$3.50 yearly. Single Copy 30c. Entered as second-class matter at the post office at Brockton, Mass. Application for transfer of second-class entry to Putnam, Conn. is pending.

N. P. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn.

KRISTUS PRISIKĖLĖ

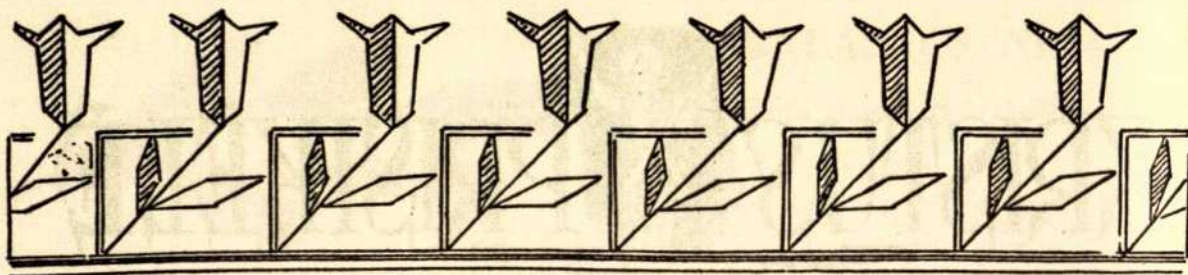
JONAS MINELGA

Kristus prisikėlė! Kristus prisikėlė! —
Plaukia džiaugsmo aidas, lyg gaivi versmė.
Vos išnirus saulei iš nakties šešėlių,
Garbei Jo skardena vyturio giesmė.

Aleliuja aidi širdyje ir žemėj,
Aleliuja skamba varpo gaudime...
Kristus prisikėlė tarp minių benamių,
Kėlės jis lūšnelėj ir puošniam name.

Kai rimty paskęsta susimąstę sodžiai
Ir užtvindo džiaugsmas bundančias gatves,
Išsiveržia balsas iš širdies bežodės:
— Niekad nekryžiuosiu, Viešpatie, Tave!

PAVERGTŲJŲ VELYKOS

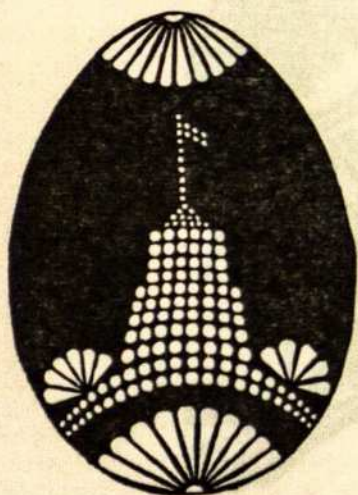
ZIG. GAVELIS

Gili tylą bažnytkaimio bažnyčioj:
Nebedega žvakutės, nebekvepia kodylu.
Skambių varpų gaudimas nebesklinda:
Nešauks mišioms jie Velykų rytą tylų...

Ir nesueis ten giminės šventoriuj,
Ir nepasisveikins linksmu Aleliuja,
Tiktai beržai šakas linguos nukorę
Prie medinių kryžių karžygių tyliųjų.

Nelėks lenkčių tie tarškantys vežimai,
Vieškelius plačiuosius neskambės skambučiai.
Nešvęsti liks ir valgiai, ir gėrimai,
O gal nebus ant stalo nei velykinių margučių...

Kapų tylą bažnytkaimio bažnyčioj:
Nebedega žvakutės, nebekvepia kodylu,
Skambių varpų gaudimas nebesklinda
Per Velykų ryto šventą tylą...

MIKUČIO VELYKINĖ MALDA

V. JONIKAS

Dievuli nukryžiuotas,
Tu vėlei prisikėlei,
Saulėtekio spalvomis
Lankaisi tėviškėlėj.

Paukšteliai tau sučiulbo,
Žolelė auga, žydi
Tenai, kur mano mintys
Dabar dangum nuklydo.

Kur priešai mano brolių
Sodybas jau išgriovė,
Tenai graudi dalužė
Aptemdė jų gerovę.

Kai šičia nuo skanėstu
Širdis per šventę sąla,
Tenai kasdienę duoną
Jiems atima nuo stalo.

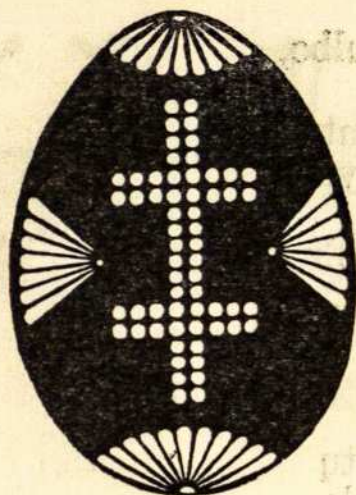
Kai šičia nesinori
Tėvų kalba mokintis,
Tenai už gimtą žodį
Numiršta surakinti.

Kai šičia leista melstis,
O, Dieve, kartais tingiu,
Tenai pralieja kraują
Šventovės reikalingi.

Juos tremia iš tėvynės,
O jie raudas raudoja —
Pavasariu gėlėtu,
Rudens keliu ruduoju.

Dievuli nukryžiuotas,
Tu vėlei prisikėlei,
Padėki prisikelti
Ir mano tėviškėlei...

ČIR-VIR PAVASARĖLIS

DANUTĖ LIPČIŪTĖ

Pasipūtęs žvirblis juokias:
Čir-vir pavasarėlis.
Rasos lašely maudos
Jaunutis želmenėlis.

Sutirpo sniego pyktis
Ir gnybanti šalna,
O pumpurą ims vytis
Žiedelių kvapuma...

Čir-vir, čir-vir per dieną —
Ir žemė, ir dangus...
Tėvynėj mano, Dieve,
Pavasaris žvarbus...

KRISTUS KĖLĖS

DANUTĖ LIPČIŪTĖ

Liaunos gluosnio šakos
Puošias katinėliais,
Linksmą dieną skelbia
Laukų vyturėlis:
Kristus kėlės...

Švariai nusiprausęs
Jau stiebias daigelis,
Šilelio palaukėj
Suzvimbia bitelės:
Kristus kėlės...

Skardena rageliai
Lietuvos piemenėlių.
Bažnyčiose lenkias
Šventam Avinėliui:
Kristus kėlės...

VELYKŲ RYTAS LIETUVOJE

ALGIS KALVELIS

Atsimenu, buvau dar visai mažas vaikas, kai mane mamytė pirmą kartą nusivedė Velykų rytą į bažnyčią. Kitomis dienomis jau daug kartų buvau buvęs bažnyčioje. Nusivesdavo mane ir per Velykas į mišparus. Bet Velykų rytą dar nesivesdavo: sakydavo, kad labai anksti reikia keltis, kad žmonės galį suspausti besigrūdami. Bet štai atėjo diena, kada ir aš jau buvau laikomas pakankamai dideliu, kad galėčiau eiti į bažnyčią ir Velykų rytą.

Kiti namiškiai jau iš vakaro buvo išėję į velyknaktį. Mudu su mamyte atsikėlėva labai anksti ir dar patamsiu išėjova iš namų. Take liai buvo drėgni. Kai kur telkšojo balos ant kelio, o purvo buvo visur. Užteko tik neatsargiai išsukti iš kų tik spėjusio pradžiūti takelio pakelėje, ir tuoj būtų pilni purvo dar iš vakaro nuvalyti bateliai. Bet aš žengiau atsargiai, ties balutėmis prilaikomas mamytės. Iš dirvonų pakildavo nubudę vieversėliai ir imdavo čiulbėti.

KARMELITŲ
BAŽNYČIA
KAUNE

“Darbininko” klišė

Kai pasiekėme bažnytkaimį, jau švito, bet bažnyčios langai dar iš tolo švietė skaisčia šviesa.

Įėjome į bažnyčią. Žmonės, per naktį budėję prie išpuošto Kristaus karsto, dar tebegiedojo gavėnios giesmes. Seni ir jauni keliais ėjo prie paguldyto kryžiaus ir bučiavo Kristaus kančią. Geraį įsižiūrėjau į Kristaus paveikslą paruoštame karste. Aš meldžiausi ir prisiminiau mamytės žodžius, kad už mūsų visų nuodėmes numirė ant kryžiaus gerasis Dievulis. Aukščiau monstrancijoje mačiau Švenčiausiąjį Sakramentą, kuriame visada yra pasislėpęs tikrasis Kristus.

Žmonių bažnyčioje daugėjo. Prasidėjo didelis judėjimas. Bažnyčios tarnai tvarkė vėliavas, užžiebė žvakutes altoriuose ir sietynuose viduryje bažnyčios.

Kunigas prie Kristaus karsto užgiedojo lotyniškai, o netrukus ir lietuviškai: „Linksma diena mums prašvito“. Giesmę tuojau paėmė giesmininkai, ir visa bažnyčia iškilmingai skambėjo — Aleliuja, aleliuja, aleliuja! Ėjo procesija apie bažnyčią. Gaudė varpai, dundėjo būgnai, skambėjo maži varpeliai šalia baldakimo, po kuriuo kunigas iškilmingai nešė monstranciją. Paskui buvo mišios. Saulutės spinduliai jau veržėsi pro langus. Dar smagiau darėsi širdyje.

Per pamokslą kunigas papasakojo, kad Kristus yra tikrai iš numirusių atsikėlęs. Visas krikščionių pasaulis tą didįjį atsitikimą mini kiekvieną pavasarį. Kiekvienas žmogus tą dieną džiaugiasi, nes Kristaus atsikėlimas atidarė žmonėms vartus į dangų, į amžinąją laimę.

Kai po visų iškilmių ir maldų su mamyte išėjova į lauką, saulutė jau visai smagiai šildė. Visais keliais žmonės skubėjo namo: pėsti, važiuoti, raiti. Sako, kad kas tą rytą pirmutinis iš kaimynų pasiekia namus, tam per visus metus visi darbai geriausiai seksis. Mudu su mamyte nelabai skubėjome. Nors aš ir bėgau pasišokinėdamas, bet ji vis manimi rūpinosi, kad tik aš per daug nepailsčiau. Man ausyse dar skambėjo aleliuja, ir aš nežinojau, kur šokti iš džiaugsmo. Parėję jau radome namuose kitus namiškius. Pasveikinau tėvelį, broliukus ir kitus artimuosius. Sėdom prie skaniais valgiais apkrauto stalo. Pirmiausiai užsikandome šventintais, ką tik parneštais iš bažnyčios, Velykų valgiais.

Po pusryčių džiaugiausi margučiais. Jie buvo nudažyti į ažuolų žieves ir išrašyti visokiomis žvaigždėlėmis, gėlytėmis ir eglutėmis. Tamsiame blizgančiame margutyje tie išgražinimai, kuriuos dar prieš Velykas rūpestingai karštu vašku išrašinėjo mamytė, švietė savo skaisčiu baltumu.

Paskui atėjo draugų. Ėjome suptis į kaimyno supuokles, kurias įkeldavo tarp dviejų gluosnių tik per Velykas. Tikrai buvo linksma, giedra ir smagu.

Dar daug po to buvo smagių ir atmintinų Velykų, bet anos, kai
aš pirmą kartą su savo miela mamyte nuėjau į Kristaus prisikėlimą,
labiausiai užsiliko mano atmintyje. Daug laimės ir vargo dienų nute-
kėjo laiko upėje. Jau nebėra gyvų tų artimųjų žmonių, su kuriais
kadaisė džiaugiasi Velykų džiaugsmu, bet vaikystės atsiminimai lie-
ka visada širdyje brangesni už auksą. Jie šviečia lyg tolimos, bet mie-
los gimtosios padangės žvaigždėlės tamsioje tremties naktyje.

PAVASARIS

JONAS MINELGA

Oras šyla, saulė kyla,
Jau pavasaris arti.
Kelias žemė, bunda šilas,
Saulės žvilgsnio užburti.

Puošias pievos, sprogsta ievos, —
Greit žieduos jų vėjas žais.
Toks gerutis rymo Dievas
Koplytėlėj po beržais.

Skraido vėjas po alėjas,
Atkeliavęs iš pietų.
Nemunėlis, pamylėjęs
Laisvę, veržias iš krantų.

Paukščių dainos nuolat mainos:
Čia padangėj, čia kleve...
Ei, pavasaris jau eina
Pievoms, sodais ir gatvė!

SKRUZDĖLYTĖ *Greitutė*

VYT. TAMULAITIS

“Svirplys muzikantas” dabar yra didelėje kelionėje, ir dėl to jo pasakojimus laikinai pertrauksime. Bet nemažiau įdomūs yra ir “Skruzdėlytės Greitutės” nuotyčiai. Už šiuos puikius pasakojimus Vyt. Tamulaitis Lietuvoje yra gavęs Liet. Raudonojo Kryžiaus literatūros premiją. Dabar autorius šią pasaką iš naujo perkuria, dar labiau išgražina ir rengiasi išleisti atskira knyga, bet kol tai įvyks, pasiskaitykime apie “Skruzdėlytę Greitutę” mūsų “Eglutės” puslapiuose.

1. SKRUZDĖLIŲ MIESTE

Visame skruzdėlių mieste, po didžiąja egle, buvo didelis sujudimas. Atėjus pavasariui, darbai vėl prasidėjo. Nuo ankstyvo ryto ligi vakaro tamsos tūkstančiai skruzdėlių darbininkų skubėjo gatvėmis. Vienos vilko namų statybai storus, didelius rąstus iš eglių spyglių, kitos, šluostydamosi nuo veido prakaitą, nešė sunkius žvyro akmenis gatvių grindiniui tiesti, trečios skubinosi iš miško su maistu, kurį čia pat, gatvėse, dalino dirbančiosioms.

Veltui smalsi akis būtų jįšėkojusi tinginio. Šitame nuostabiame skruzdėlių mieste nė vienas nesėdėjo dabar be darbo, nuleidęs rankas. Nė vieno nebuvo matyti stoviniuojančio skersgatviuose ar tinginiaujančio saulės atokaitoje. Paskui senus, prityrusius darbininkus sekė jaunesnieji, mokydamiesi rinkti maistą ir valgydinti savo mažuosius brolius ir seseris. Paaugliai, kuriems jau nereikėjo auklės priežiūros, nesistumdė ir nešūkavo gatvėse, bet, nieko neraginami, patys susirado sau tinkamą užsiėmimą. Vieni jų rinko gatvėse šiukšles, kiti švarino statybų vietas, nešdami lauk iš miesto skiedras ir sienojų liekanas, tretį padėjo darbininkams, kurie tvarkė ir prižiūrėjo paslaptinius ir gilius miesto požemius, kur buvo viso skruzdėlynų širdis — karalienių kambariai ir mažųjų vaikų lopšeliai.

Darbas virė ne tik pačiame mieste, bet ir toli už skruzdėlyną, kur specialūs skruzdėlių inžinierių būriai taisė senus ir tiesė naujus kelius į mišką. Šitas darbas buvo labai sunkus. Nutiesti tiesų, lygų kelių per samanomis ir žolėmis apaugusias miško aikštes, kurios mažoms skruzdėlytėms buvo kaip neįžengiama giria, reikėjo daug darbo, kantrybės ir visų jėgų įtempimo. Bet nė vienos skruzdėlės darbas negązdino, kad ir kažin kaip būtų sunkus. Ir inžinierių būriai, kantriai ir apgalvotai, visą savo gyvenimą tik tą vieną darbą dirbdami, žengė stebuklingai greitai pirmyn, savo stipriais žandais raudami samanas ir žoles, versdami akmenis ir lygindami duobes. Ko neįveikė vienas,

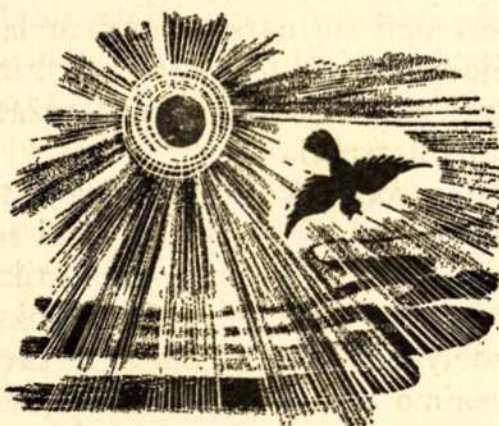
ČYRU - VYRU

JONAS MINELGA

Čiulba, ulba vyturėlis,
Į padangę pasikėlęs:
Čyru-vyru, čyru-vyru —
Kaip pipirams, taip ir vyrams.

Tik sparneliais suplasnojęs
Piemenėliui ir artojui,
Čiulba giesmę švelnią, tyrą:
Čyru-vyru, čyru-vyru.

Vos saulutei atsikėlus,
Čiruliuoja vyturėlis.
Ties arimais ir virš girių
Aidi, virpa čyru-vyru.

stojo du, trys ar keturi... Ir kur tik inžinieriai praėjo, ten liko tiesi, lygi autostrada, kuria tuojau traukė į savo miestą tūkstantinės skruzdėlių virtinės su naštomis ant nugarų.

Net kelių mylių ilgumo keliai ir takeliai tiesėsi nuo skruzdėlyno į mišką. Šimtai paslaptinių tunelių buvo išrausta inžinierių po sausais medžiais ir paparčių lapais, kad netrukdytų susisiekimui su gimtuju miestu tiems, kurie skubinosi namo su kasdieninės duonos trupinėliu, nešdami jį ne tik sau, bet ir tiems savo broliams ir seserims, kurie dirbo kitą darbą ir turėjo kitą paskyrimą pagal nerašytus šio nuostabaus skruzdėlių miesto įstatymus...

Bet prie skruzdėlyno vartų net ir neprityrusi akis būtų tuojau pastebėjusi atskirus būrelius skruzdėlių, kurios, atrodė, tikrai neturė-

jo jokio užsiėmimo. Vienos dairėsi šen, kitos ten, gana ramiai sukiniėdamosi apie miestą. Kiek daugiau jų buvo prie pačių vartų, kur maisto jieškotojai, susirinkę visais keliais, grūdosi į miestą. Bet ir čia nebūtam pastebėjęs, kad tos be darbo stoviniuojančios skruzdėlės bėgtų pagalbon darbininkams, sunkiai judantiems su savo naštomis šitoje didelėje išeinančių ir grįžtančių spūstyje. Nesitraukė jos iš kelio nė labai skubantiems, drąsiai sau stovėdamos pačiame viduryje miesto vartų. Būdamos stipresnio kūno sudėjimo už visas kitas skruzdėles, jos išdidžiai maišėsi tarp kitų, kartais net nei iš šio, nei iš to pastodamos kelią grįžtantiems... Ar tai buvo dykaduonių būriai šiame meilės, sutarimo ir pasiaukojimo pilname mieste?...

Ne, tai nebuvo dykaduoniai, o narsūs skruzdėlynų kareiviai, kiekvieną akimirksnį pasirengę kautis ir mirti už savo gimtąjį kampelį. Daugelio jų veiduose aiškiai galėjai matyti užgijusių žaizdų žymes, liudijančias apie sunkias ir žūtbūtinės kovas su plėšikais ir vagių gaujomis. Tik šių stiprių kareivių apsaugoje tamsią, vėjuotą naktį galėjo ramiai miegoti mažos skruzdėlytės ir savo balto šilko lovelėse sapnuoti vasaros saulę ir mėlyną dangų...

Ir pats drąsiausias plėšikas, užsimanęs žūt būt patekti į skruzdėlyną, pirma turėjo peržengti šių narsių kareivių lavonus. O to lengvai nė vienas negalėjo padaryti, nes kareiviai turėjo tokius stiprius žandus, kad kaip žirkklėmis nukirpdavo neklaūžadai galvą, išdrįsiam stoti į kovą su šiais narsuoliais.

Prie vartų kareiviai, rodos, visai nesidomėjo tomis skruzdėlėmis, kurios bėgo iš skruzdėlynų į mišką. Bet atydžiai sekė kiekvieną, kuri grįžo iš miško. Ne dėl to, kad jie būtų nepasitikėję saviškėmis, bet kad su jomis kartu neįsibrautų slapta į miestą koks plėšikas ar vagis. Be kitų priešų skruzdėlynas turėjo nemažą ir savo giminės išgamų, kurie, metę dorą gyvenimo būdą, dabar miške plėšikavo, užmušinėjo ir vogė. Tokius nenaudėlius ir svetimuosius kareiviai lengvai išskirdavo iš saviškių tarpo ne iš išvaizdos, bet iš... kvapo.

(Bus daugiau)

SENUTĒS PASAKOS

SONĒ PIPIRAITĒ

DIDYSIS TVANAS

Visā dienā lyja kaip iš kibiro. Vandutė išėjo mokyklon didžiąja mamos skara apsigaubusi, tai ne per daug sulijo; tik grįžtant skara per daug išsiskleidė, ir vienas kampas smarkiai purvyne išsitėpė. Vytukas iš ryto jautėsi visai laimingas lietui lyjant, nes galėjo apsilvilti savo naująjį neperšlampamąjį apsiaustėlį, persiūtą iš tėvelio senojo lietpalčio. Apsiaustėlis buvo persiūtas išaugimui ir, nors palenktas per gerą sprindį, buvo gana ilgas ir dengė ne tik trumpas kelnaites, bet ir Vytuko nuogas blauzdas nuo lietaus. Tuo nepasitenkindama, mama norėjo ir Vytukui skarą įkalbėti, kurią šis užsigavęs griežtai atmetė, nes jautėsi esąs pilnas vyras ir jau iš moteriškų skarų išaugęs. Jausdamasis ypatingai saugus, grįždamas iš mokyklos, jis gana ilgai lakstė po balutes ir ne tiktai savo lietpaltį apsitaškė, bet ir batukus prisėmė. Už tai dabar gavo susiieškoti senas klumpaiteis ir, persiavęs sausom kojine, dar išklaudyti mamos pamokslų, kaip nesveika vaikams kojas permirkinti.

Aldutei gi teko kiaurą dieną namie sėdėti. Ir lėlės nusibodo. Vaikštinėja nuo lango prie lango ir dejuoja:

— Ar jau niekados tas bjaurusis lietus nenustos lijęs?

Senutė ir atsiliepė:

— Nepeik lietaus, Aldute. Lietutis labai reikalingas. Laukuose duonelė geriau augs, o morkos su ropėmis darže net pasiskandinamos vandenėli striaubia. Tai niekis, jeigu vieną kitą dieną ir palyja. Ot, kitą kartą tai bent buvo lietaus. Kad lijo, tai lijo, visą keturiasdešimt dienų ir naktų pylė!

— Papasakok, senutėle, papasakok apie tą lietų, — supuolė vaikui prašyti.

— . —

— O, tai buvo bent lietus! — ėmė pasakoti senutė. — O atsiuntė jį Dievas žmonėms už nedorybes pabausti. Kai Dievas sutvėrė

žmonės, iš pradžių jie buvo neblogi, bet su laiku pradėjo išdykti ir pagaliau visai sugedo: ėmė vienas kitą apkalbinėti, skriausti, kankinti, žudyti. Tokie nedori paliko, kad iš visų pusių buvo girdėtis vien tik kankinamųjų ir skriaudžiamųjų verksmas ir dejavimai, o žemė visa papluko krauju ir ašaromis. Pagaliau išseko Dievo kantrybė, ir tarė jis:

— Negerai padariau, sutverdamas tokius netikusius padarus kaip žmonės. Ir akys mano apako, į jų nuodėmes bežiūrint. Imsiu ir išnaikinsiu visus tvanu.

Bet buvo tarpe negerųjų ir vienas doras žmogus, vardu Nojus. Už jo gerumą Dievas nutarė jį palikti gyvą ir įsakė jam pasidirbdinti didelį laivą, kurį pavadino arka. Į tą laivą liepė paimti savo šeimyną ir po porą visų gyvų sutvėrimų, nes žvėrys ir paukščiai nieku nebuvę nusikalte. Pasistatė Nojus laivą, o angelai ėmė jam varyti visokių gyvulius ir paukščius į tą laivą. Atriaumojo liūtai, meškos; sustriksėjo zuikiai, voverės; atšliaužė žalčiai, gyvatės; gaidys su višta atkudakavo. O jau tų paukščių paukštelių! kaip didžiausias debesis prilėkė, pritūpė visas palanges, visas sijas, net pirštui vietos neliuko. Kai pradėjo tie visi gyvuliai riaumoti, klegėti, o tie paukšteliai čirpauti, čiulbėti, — pasidarė tokia muzika, kaip per smagiausias vestuves. Nojaus vaikai ėmė šokti, dainuoti: toks smagumėlis, kad geriau nė nereikia!

Bet neilgai linksminosi. Kai tik arkos duris uždarė, kad pradėjo lyti, kad pradėjo versti, vanduo ne čiurkšlėmis, bet paklodėmis bėgo! Lijo, lijo, lijo, prilijo visas daubas, apsėmė ir kalvas. Taip vertė, pylė keturiasdešimt dienų ir naktų. Visi žmonės išskendo, nes pagaliau tvanas ir medžius apsėmė, net aukščiausių kalnų viršūnės vandeniui apsipylė. Žuvys tik vienos džiaugėsi, po vandenį šokinėjo: joms lietus nė už ką. Ir varlėms dar neblogai, tik jos bumbėjo, kad nebegali vakarais ant akmenų sutūpusios kurkti ir gandro peikti. Dar vėžiai sau po dugną, po akmenimis ropinėjo, kėblinėjo; jie vieni nė stebėte nepastebėjo, kad toks didelis lietus užėjo. O kiti gyvi daiktai visiteli išskendo.

Velniukas, visa tai matydamas, labai džiaugėsi, ant vienos kojos šokinėjo, kai žmonės skendo. Tik pamatęs Nojaus arką su žmonėmis ir gyvuliais, nelabasis nusiminė. Dar ko gero, ims ir išliks gyva žmonių giminė! Ir sugalvojo jis neduoti Nojui su šeimyna išsigelbėti ir kaip nors juos paskandinti. Daug nelaukęs, pasivertė pele ir, nubėgęs į patį laivo dugną, grišk, grišk! ir išgraužė dugne skylę. Persigando, sukliko visi žvėrys ir paukščiai. Iš to išgąščio visi galvas pametė: puola šen, puola ten, nebeįmano nė ką daryti. Meška ėmė kudlas rauti ir jas į skylę kimšti, o voverytė norėjo ją su gilėmis užkišti. Bet kur tau! Vanduo ir plaukus ir giles nunešė ir vėl sau

Pavasario Dainos

Liediniai
K. Sruogintytis

Pavasarielis.

Melodija parašė Kristutis Salvička
ir jo tėvai.

1. Jau pa-va-ra-i-li-s gr-ja ant ša-kų, pri-ta-ria ge-gu-tė jam ku-kū ku-kū.

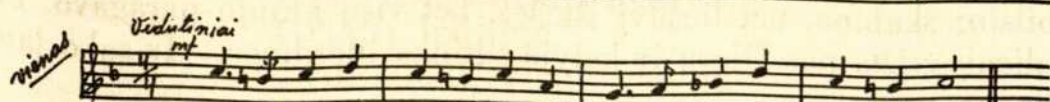
2. Ša-lis ku-xo tu-tės ku-pa iš to-li, o bi-tu-tės ko-ja me-dų a-vi-ly.

3. Die-sias die-not il-gos xy-din-čia, že-mo, vasa-ra at-bū-da sau-tis v-ži-mo.

Liediniai
K. Sruogintytis

Pavasarielis.

Melodija parašė Kristutis Salvička
ir jo tėvai.

Tu-gi a-teis pa-va-ra-i-li-s ir ge-gu-tė už-ku-kuos.

Pro-xy-dai lau-ky ži-bu-ti ir pa-kan-tų, ir miš-kuos.

2. Kai ateis pavasarėlis, mums saulutė švies skaisčiau
Ir padangių vyturėlis vis kas rytą kils aukščiau.
3. Paskubėk, pavasarėli, sužaliuokite laukai,
Puoškite margom gėlytėm, mūsų pievos ir miškai.

šniokščia, į vidų veržiasi. Tik kur buvęs, kur nebuvęs atrėpliojo žal-tys. Būdamas šaltakraujis sutvėrimas, jis tuojau sumetė kas daryti: šmurkšt įkišo savo ilgąją uodegą į skylę ir kaip bematant besiveržian-tį vandenį sulaikė.

Dievas, sužinojęs tokį žalčio gudrumą, pasišaukė jį pas save ir tarė:

— Už tai, kad išgelbėjai žmonių giminę, pasirink koki tik nori gyvulį, o aš jį tau maistui visam amžiui atiduosiu.

Žaltys pamastė ir atsakė:

— Duok man, Dieve, laiko apsigalvoti.

— Gerai, — tarė Dievas, — galvok.

Kitą dieną atšliaužė žaltys pas Dievą ir sako:

— Būk toks geras, Dieve, ir sužinok, kurio gyvulio skaniausias kraujas.

— O kieno skoniu tu pasitikėsi? — užklausė Dievas. — Gal uodo? Jis nieko kito nevalgo, tik visokių sutvėrimų kraują ragauja ir todėl yra didelis kraujo skonio žinovas.

— Jeigu taip, Dieve, tai ką uodas nutars turint skaniausią kraują, tas ir man bus gerai.

Pasišaukė Dievas uodą ir tarė jam:

— Lėk, uodeli, palakstyk po žemę ir paragauk visų gyvų sutvėrimų kraujo. Po trijų dienų sugrįžęs man pasakysi, kurio sutvėrimo skaniausias kraujas.

Uodas ir išlėkė. Lakstė, lakiojo, darbavosi tris dienas ir naktis be poilsio; skubino, net liežuvį iškišęs, bet visų kraujo paragavo. Po trijų dienų grįžta pas Dievą ir kelyje sutinka blezdingą. Ir sako jam blezdinga:

— Kur leki, uodeli, toks sušilęs? Kas tave taip gainioja?

Atsakė jai uodas:

— Niekas manęs negainioja, tik siuntė mane Viešpats Dievas patirti, kieno skaniausias kraujas.

— O gi kieno?

— Žmogaus visų skaniausias kraujas, — atsakė uodas.

Išgirdusi tai, blezdinga šmykšt! pralėkė uodui pro šalį, o lėkdamą kapt! ir ištraukė jam liežuvį.

Lekia uodas be liežuvio pas Dievą, o blezdinga iš paskos seka.

— Ar sužinojai, kieno skaniausias kraujas? — paklausė Dievas uodą.

Tas, būdamas be liežuvio, tik bzz, bzz, bzz subirzgė, ir daugiau nieko. Blezdinga prišokusi sušuko:

— Varlės, varlės! Jis nori pasakyti, Dieve, kad skaniausias kraujas varlės, varlės!

Dievas suprato jos gudrybę, bet, pasigailęs žmonių, nieko daugiau nebesakė, tik truputį nusišypsojo ir, atsisukęs į žaltį, tarė jam:

— Kad taip, tai atiduodu tau, žalteli, varles, kad jomis tu ir tavo vaikai maitintumėtės per amžius.

Žaltys, išgirdęs tokį Dievo sprendimą ir įtardamas blezdingą jį apgavus, tuoj sprukt! pasispyrė ir šoko ant blezdingos, norėdamas ją praryti. Bet ši, būdama labai vikrus paukštelis, švyst! pašoko į šalį, ir tik jos uodegos galelis liko žalčio dantyse. Nuo to laiko blezdinga turi uodegą su iškastu viduriu. O žmonės ir dabar ją labai gerbia ir džiaugiasi, jai kur pastogėje lizdelį susilipinus. Atsimena, kaip ji

AŠ ARTOJAS

STASYS DZIUGAS

Aš artojas pats jauniausias,
Tėtės neturiu,
Ši pavasarį su bėriais
Laukelius ariu.

Čia aukštai linksmai čyrena,
Gieda vyturiai.
Prakaite skani duonelė
Ir gyvent gerai.

Kai visus laukus užaręs,
Grižtu išdidus,
Žydi sodai, visur kvepia
Žieduose medus.

Sveikina draugai ir laiko
Vyrų jau mane.
Aš artojas, o broliukas
Mokosi Kaune.

1939 m., Lietuva

tada visą žmonių giminę nuo žalčio dantų išgelbėjo. Žaltys gi maitinasi varlėmis ir žmogaus niekados neužkabina, nė nuodų dantyse neturi. Ir patys jo dantys tokie smulkučiai, kad nė įdrėksti žmogui negalėtų. Uodelis gi, vargšas, ir po šiai dienai be liežuvio laksto; negalėdamas susišnekėti, tik birzgia ir zvimbia.

— Tai puiki pasaka! — juokdamosi sušuko Vandutė.

— O ar nesipešė gyvuliai tame laive būdami? — užklausė Vytukas.

— O ne, — atsakė senutė. — Ir dabar tvano metu nė pikčiausi priešai vienas kito nedrasko, atmindami aną kelionę to didžiojo tvano metu. Vieną kartą, kai upė Jūra buvo išsiliejusi, jūsų senolis matė lapę su zuikiu betupinčius kartu ant mažos salutės, ir lapė zuikiui nieko nedarė.

Vaikai naują žaidimą sugalvojo. Susistatė kėdes po kambarį: tai buvo jų laivas. Ant kėdžių sudėliojo lėles. Bet kai tos nejudėjo ir jokio trukšmo nedarė, tai Vandutė pasivadino katę Gintarę, o Aldutė susigavo kačiuką Rainiuką. Sutarė, kad Gintarė bus liūtas, o Rainiukas — žaltys. Aldutė rado ant palangės berėplinėjančią Petrikę — vabaliuką, kuri kiti Dievo karvyte vadina.

— Petrikė tegu bus meška, — tarė Aldutė.

— Kokia iš jos meška, kad tokia maželėlė, — nesutiko Vytukas.

— A je, tai kas, kad maža, bet pati tikroji meška, ir rėplioja kaip meška, — nepasidavė Aldutė.

Vaikai priėmė pagaliau ir mešką į laivą. Aldutė nutarė būti Nojumi, o Vandutė — Nojienė. Vytukas išsirinko, jo manymu, geriausią dalį — pavaizduoti bet kokį gyvulį ar paukštį pagal reikalą.

Stovi Nojus su Nojienne prie laivo, o Vytukas strykt pastrykt! atšokuoja.

— Kas tu toks? — klausia Nojus.

— Aš zuikelis nabagėlis, priimkite į laivą, — sako Vytukas.

— Šok čia, į šitą kampelį, — parodo Nojus.

— Še tau, zuikeli, morkelė, — pavaišina Nojienė.

Pagruksnojęs morkelės, Vytukas paeina šalin, o po kiek laiko vėl atgal grįžta.

— Kas čia atėjo? — klausia Nojus.

— Tai aš, lakštingalėlė, — sako Vytukas.

— Pagiedok, lakštingalėle, — sako Nojienė.

Ir lakštingala Vytuko balsu dainuoja:

— *Jurgiuk, Jurgiuk, Jurgiuk,*
Kinkyk, kinkyk, kinkyk,
Paplak, paplak, paplak,
Važiuok, važiuok, važiuok,
Sustok, sustok, sustok,
Trrr!

Taip sau vaikai smagiai žaidė. Tik staiga žaltys ėmė šokinėti ant liūto kupros ir gaudyti jo uodegą. Nebesikęsdamas liūtas užvožė jam su koja per nosį. Tada nenuorama žaltys pastebėjo berėplinėjančią mešką. Iš pradžių prikišęs snukutį žiopsojo, o paskui su koja ir prispaudė mešką. Aldutė pamačiusi ėmė gėdinti, bet šis tik uodegą raito, ir tiek. Šiaip taip išgelbėjusi, leisgyvę mešką nunešė ant palangės ir paleido. Tuo tarpu liūtas pro praviras duris lauk išsmuko.

*Kad turēčiau
sparnelius,
suplasnočiau
paukšteliu
ir saulutēs
spinduliuos
su pavasariu
žaliu
aš sugrīščiau
ī namus —
padainuot
linksmų dainų
ir pažaist
gimtuos laukuos
su marguoju
drugeliu,
su vėjeliais
paupiuos . . .*

“Ateities”
klišė

Žaidimas susimaišė. Bet, laimei, ir lietus pasiliovė; ir Nojus su Nojiena išlėkė laukan po balutes pabraidyti. Vytuko balutės nebeviliojo, nes jau buvo iki soties prisitaškęs po jas, iš mokyklos grįždamas. Be to, mamos barimą prisiminęs, nutarė kol kas prie balučių neiti. Apsižvalgęs aplink, jis sušuko mergaitėms:

— Žinote ką? Pastatykime Nojaus arką iš šlapio smėlio. Tai bent galėsime pasižaisti.

— O aš iškirpsiu jai bures iš skiautelių, — pritarė Vandutė.

— Aš pririnksiu akmenėlių ir kriauklelių, tai bus gyvuliai ir paukščiai, — tarė Aldutė.

Pora dienų vaikai darbavosi prie laivo. Kelis kartus bėginėjo prie knygų, į laivų paveikslėlius pasižiūrėti. Vienas iš tų paveikslų ypatingai Vytukui patiko: buvo tai burinis ir irklinis laivas; tokį pagaliau nutarė vaikai nusilipdyti. Ir padarė laivą, kad bent buvo ko pažiūrėti: su aštuoniomis poromis irklų, su trejomis burėmis, kurių

viena mėlyna, kita balta, o trečia raudona. O kai gyvuliai suėjo laivan ir ėmė visokiais balsais mauroti, kniauksėti, urgzti, cypauti, tai net Gintarė nusigando ir nubėgo į daržą. O Rainiukas, kuris visą laiką aplink vaikus glaustėsi, tą trukšmą išgirdęs, tuoj į obelaitę įsirangė ir, ant šakos atsitūpęs, pro lapus į vaikų žaidimą žiūrėjo ir apvaliom akutėmis mirksėjo.

MARGUČIŲ DAUŽTYNĖS

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Ei, Alguti, duokš margutį —
Sudaužysiu jį tuojau.
Šimtą kartų jau laimėjęs,
Aš tavęs nesibijau.

Burtą traukiam ir nelaukiam:
Aš laikau, o tu muši.
Šimtą kartų jau laimėjau,
Tai turiu laimėt ir šį.

Man margutis geležinis:
Nesuduš jis per metus.
Šimtą kartų jau laimėjau,
Dar laimėsiu du šimtus.

Ei, brolyti, kas daryti?
Tai skaudžiai apsirikau:
Šimtą kartų aš laimėjau,
Šimtas pirmo netekau...

VACLOVAS ČIZIŪNAS

2. LIETUVA PO MINDAUGO MIRTIES

Mindaugo nuopelnai Lietuvai. Žuvus Mindaugui, Lietuva atsidūrė pavojuje: kryžiuočiai galėjo pulti be valdovo likusį kraštą, taip pat galėjo sukilti smulkūs kunigaikščiai ir sritimis išsidalinti Mindaugo sukurtą Lietuvos valstybę. Susiskaldymo atveju taip pat būtų Lietuvai grėsęs kryžiuočių pavojus, nes smulkių sritinių kunigaikščių varžybos ir kovos dėl valdžios būtų visiškai susilpninusios lietuvių tautos jėgas spirtis pavojams iš šalies.

Kad taip neatsitiko, yra karaliaus Mindaugo nuopelnas. Nors jis pats ir jo sūnūs žuvo, bet *suvienytoji Lietuvos valstybė išliko*. O išliko ji dėl to, kad *žmonėse jau buvo pakankamai supratimo, kokios naudos teikia tautai viena stipri jos valstybė*. Tai suprato ir patys Mindaugo žudikai. Jie nedraskė Lietuvos kas sau gabalais, bet rūpinosi išlaikyti ją vieningą.

Mindaugas ryžosi gelbėti Lietuvą nuo priešų, suskaldydamas jų gretas. Pasiskelbęs pats krikštysiąs ir krikštysiąs savo tautą, *jis priverstė kryžiuočius tapti draugais ir padėti lietuvių tautai pažinti ir priimti krikščionybę*. Šis sumanymas Mindaugui pasisekė: kryžiuočiai bent kai kurį laiką paliovė kariavę su Lietuva, padėjo Mindaugui krikštytis, susisiekti su popiežiumi ir vainikuotis Lietuvos karaliumi.

Tuo savo žygiu *Mindaugas įvedė Lietuvą į krikščioniškųjų Europos valstybių tarpą*, užmezgė ryšius su vakarų Europos žmonėmis ir padarė savo tautą ir valstybę žinomą ir tolimuose Europos kraštuose.

Ryžtingas, bet atsargus, narsus, bet ir apdairus Mindaugas prieš 700 metų *sukūrė Lietuvos karalystę* ir tuo žygiu *davė pradžią istoriniam lietuvių tautos gyvenimui* greta kitų pasaulio tautų.

Palyginkime kai kurių šiais laikais labai žymių ir galingų valstybių gimimo sukaktis: pav., galingiausioji šio meto pasaulio valstybė — Jungtinės Amerikos Valstybės — 1951 metais šventė savo 175 metų sukaktį.

Treniota. Karaliui Mindaugui ir jo abiem jaunesniesiems sūnums žuvus, Lietuvoje nebeliko teisėto (t. y. turinčio teisę) įpėdinio.

Daugelis Lietuvos sritinių kunigaikščių ėmė varžytis dėl vyriausios krašto valdžios. Tačiau Žemaičių kunigaikštis Treniota suvaldė visus. Ilgiausiai kovojęs dėl valdžios Mindaugo brolėnas Tautvilas buvo nužudytas, o Daumantas, padėjęs Treniotai nužudyti Mindaugą, pats turėjo bėgti iš Lietuvos. Pabėgęs į Pskovą, buvo išrinktas tos nedidelės rusų valstybėlės kunigaikščiu ir ilgai ten gyveno ir valdė.

Treniota mėgino sujungti savo valdžioje ne tik lietuvius, bet ir latvius bei prūsus. Jis jiems padėjo kovoti su kryžiuočiais, bet pats suklupo tvarkydamas Lietuvos reikalus. Mat, būdamas uolus krikščionybės priešas, Treniota persekiojo visus Lietuvoje užsilikusius krikščionis ir Mindaugo draugus bei šalininkus. Pagaliau dėl savo žiaurumų susilaukė tokio pat galo, kokį buvo parengęs karaliui Mindaugui: neišvaldęs nei dvejų metų, buvo susitarusių priešų nužudytas.

Vaišvilkas. Šis vyriausias Mindaugo sūnus buvo mažai Lietuvoje težinomas. Ilgus metus padėjęs tėvui kovoje su pietų kaimynu, Voluinės kunigaikštyste, vėliau Vaišvilkas valdė pietinę Lietuvos dalį, priklausydamas tėvo valdžios. Pasikrikštijęs rytų apeigomis, jis išvyko į Graikiją ir tapo vienuoliu.

Gavęs žinią apie staigią tėvo mirtį, Vaišvilkas ryžosi grįžti į tėvynę. Apsigyvenęs Lietuvos pietų pasienyje, jis laukė progos atimti valdžią iš Treniotos rankų. Mindaugo šalininkai susižinojo su juo ir rengėsi jam padėti. Gavęs iš Voluinės kunigaikščio pagalbą, jis gana greitai įsitvirtino visoje Lietuvoje. Bet norėdamas tęsti tėvo valdymo būdą, Vaišvilkas nepatiko žemaičiams. Jie priešinosi jam, kaip ir Mindaugui buvo priešinęsi.

Po trejų metų Vaišvilkas atsisakė valdžios ir vėl grįžo į vienuolyną. Lietuvos valdovu paliko savo svainį (sesers vyrą) *Šverną*. Voluinės kunigaikštis labai supyko ant Vaišvilko, kad šis, pasitraukdamas iš Lietuvos, perleido valdžią kitam, o ne Voluinės valdovui. Voluinės kunigaikštis, pasikvietęs Vaišvilką į svečius, jį nužudė.

Švarnas valdė Lietuvą vos vienerius metus. Jam mirus, nebeliko jokio Lietuvos valdovo iš Mindaugo giminės.

Traidenis. Stačiuose Neries paupio šlaituose yra prisigužęs mažas bažnytkaimis *Kernavė*. Dabar jame tėra nedidelė mūro bažnytėlė, klebonija, mokykla, pora krautuvėlių ir keliolika ūkininkų ir žvejų kiemelių.

Tačiau toji maža šių dienų Kernavė praeityje buvo pirmoji aiškiai žinoma Lietuvos sostinė. Iš tos garbingos praeities yra užsilikusios buvusios pilies žymės: dalis pylimų ir griovių, gynusių pilį nuo tos pusės, kuri nebuvo upės saugoma.

Čia, Kernavės pilyje, apie 1270 metus įsikūrė didysis Lietuvos kunigaikštis *Traidenis*, valdęs Lietuvą 12 metų. Nėra žinių, kad jis būtų buvęs koks Mindaugo giminaitis.

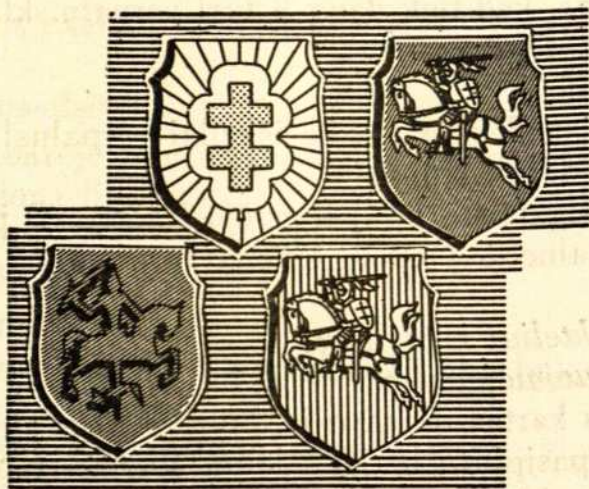
Traidenis buvo geras karys ir pasitikėjo daugiau savo paties jėgomis, todėl į jokiais santarves su kaimyninėmis valstybėmis nesidėjo. Jam rūpėjo apginti Lietuvos valstybės vienybę ir padėti kryžiuočių valdomoms prūsų bei latvių giminėms.

Sukilusias po Durbės mūšio prūsų ir latvių gimines kryžiuočiai jau buvo nugalėję ir vėl užvaldę. Traidenis, padėdamas sukilėliams, kelis kartus buvo skaudžiai sumušęs Livonijos ordino kariuomenę, tačiau ordino pilių paimti negalėdavo. Lietuviai tais laikais dar nebuvo išmokę imti tvirtų mūro pilių. Kryžiuočiai, tai žinodami, vengė mūšių su Traidenio kariuomene atvirame lauke ir stengdavosi laikytis tvirtose pilyse. Vienų karo paliaubų metu Livonijos kryžiuočiai pasistatė prie Dauguvos kranto, visai arti Lietuvos sienos, Dunaburgo (Daugpilio) pilį. Traidenis kelis kartus mėgino paimti šią pilį, bet neįstengė. Jis sakydavo, kad ta pilis esanti pastatyta pačioje jo širdyje.

Kai vokiečių nugalėti prūsų sukilėliai ėmė bėgti į Lietuvą ir čia jieškoti prieglaudos, Traidenis juos įkurdino Lietuvos pietų pasienyje ir visais būdais globojo.

Teko Traideniui kariauti ir su lenkais. Ypač nemažai pykdavosi su jais dėl pasienio jotvingių srities. Bausdamas lenkų grobikus, Traidenis kelis kartus puolė lenkų Mozūrų kunigaikštystę, nusiaubė ją ir pasiekė net tolimąją Krokuvą. Mozūrų kunigaikštis turėjo taikytis su Traideniu ir, norėdamas ilgiau užsitikrinti taiką, vedė Traidenio dukterį.

Traidenio laikų Lietuva buvo pakankamai vieninga ir stipri svetimiesiems puolikams atremti. Traidenio klausė ir žemaičiai, kuriems ištikimas senam tėvų tikėjimui valdovas geriau patiko, negu karalius Mindaugas.

GIMTOSIOS *šalies* PASAKOS

TINGINĖ

Pateikė A. GIEDRIUS

Buvo toks žmogus, vardu Žumbakis, labai rūpestingas ir darbštus, o jo pati — baidi tinginė. Ypač tingėjo verpti ir austi, dėl to Žumbakis dažnai jos paklausdavo:

— Kodėl tu neverpi?

O ji atsakydavo:

— Antai visą aruodą verpstėmis užkroviau, o tu man vis prikaišioji, kad neverpiu.

Vieną kartą vyras ir sako:

— Nagi, nagi parodyk, kur taip daug priverpus?

Žumbakienė įsilipo į aruodą, kur buvo kelios nepribaigtos verpstės įmestos, išima vieną ir rodo vyrui iš tolo:

— Še, žiūrėk, — sako, — tai viena.

Išima kitą ir rodo.

— Tai kita, — sako.

Išima trečią.

— Tai trečia.

Taip ima ir ima, o vis tas pačias verpstes, bet atrodo, kad kitas, lyg daugybę jų būtų priverpus.

Žumbakis buvo lėtas žmogus: ką jam pati pasakė, tai jis ir patikėjo. O matydamas, kad tiek daug ji turi verpalų, klausia ją:

— O kada gi mesi audimą?

Pati jam sako:

— Ką mesiu, kad nėra ant ko išlenkti verpalus! Pirmiau pasikirsk medžio ir padaryk lanktį.

Žumbakis pasigalando kirvį ir nuėjo į girią. O pati nubėgo pas kui, įsilindo už kalnelio į tankų krūmą ir pradėjo, pakeitusi balsą, dainuoti:

*Kas lankteliui medį kirs,
to pati tuojau numirs...*

Taip po kelis kartus dainavo ir dainavo. Išgirdo Žumbakis, liovėsi kirtęs medį, pasipjovė beržo šakelių šluotai ir parėjo namo. O pati jau sugebėjus pirmiau pareiti. Vyras jai sako:

— Buvau girioje, norėjau medžio lankčiui pasikirsti, bet turėjau liautis.

— O kodėl? Kas atsitiko? — klausia veidmainiaudama pati.

Vyras sako:

— Pabūgau. Išgirdau paslaptingu balsu dainuojant:

*Kas lankteliui medį kirs,
to pati tuojau numirs...*

Pati apsikabino jį ir sako:

— Dėkui tau, širdele, kad manęs taip gailies. Aš tą audimą jau kaip nors ant sienos apsimesiu.

Kai vyras iš trobos išėjo, paėmus pintinę prikimšo pakulų, iš viršaus apdraikė siūlais ir padėjo į pasuolę.

O buvo juodviejų jauna kalaitė, su kuria mėgo Žumbakis pažais-ti. Kai vieną kartą jis su kalaite pradėjo žaisti, tai pati ėmė bartis:

— Neleisk kalaitės į pasuolę: ten mano apmestas audimas — kad nesuveltų į pakulas!

Žumbakis, kad ir lėtas buvo žmogus, bet kartais mėgdavo ir pa-juokauti. Tai dabar jis ėmė ir užleido kalaite į pasuolę. O kai kalaitė valandėlę su pintine pasikuduliavo, Žumbakienė prišoko prie kalaitės ir užriko:

— Šalin, išdykėle tu!

O paskui ima pakulas iš pintinės ir meta į aslą, meta ir šaukia ant vyro:

— Kad tu prapultum su savo kale! Še, žiūrėk, kas padaryta! Visą mano žiemos darbą sugadinai!

Jau Žumbakis numanė, kad pati jį apgaudinėja, bet jis dar nieko nesakė.

Atėjo rugiapjūtė.

— Eisiva, žmonele, rugių pjauti, — tarė jis pačiai.

— Gera! jau, gerai, — atsakė pati.

Nuėjo juodu į lauką ir pradėjo pjauti. Bet pati tuojau pavargo ir sako:

— Laikas pasilsėti.

Atsigulė pabarėje ir užmigo. Žumbakis atsinešė iš namų žirkles ir apkirpo jai sijoną ligi kelių. Po geros valandos pati atsibudo, atsi-kėlė, sukalojas aplink save ir sako:

— Ar čia Žumbakienė, ar ne?

Vyras jai sako:

— Kas davė! Visai ne Žumbakienė! Ana buvo su ilgu sijonu, o tu su trumpu.

Taip žmonelė ir segėjo tuo striukiu sijonu žiemą ir vasarą, nes kito neturėjo.

Vieną kartą giminės pakvietė Žumbakį į vestuves. Norėtų ir pati važiuoti, bet neturi kuo apsivilkti. Prašo vyrą, kad nupirktų jai drabužius.

— Gerai, — sako Žumbakis.

Ir išėjo, bet ne į miestą, o į lauką, kur ganėsi žąsys. Pasigavo baltą žąselę ir užuolanka eina namo.

Tuo tarpu pati, pasilikusi namie, kūrena krosnį ir vis pro duris bėga lauk žiūrėti, ar negrįžta vyras su drabužiais. Pagaliau, pamąčiusi vyrą pareinant su baltu ryšuliu po pažasčia, sako:

— Parneša, parneša! Dabar tai jau turėsiu naujus drabužėlius.

Ibėgo į trobą, nusisegė savo striukį, švyst į krosnį ir sako:

— Nebenoriu daugiau tokiais skarmalais segėti!

Ir striukis sijonas supleškėjo.

Ieina vyras į trobą, ogi ne ryšulį su drabužiais nusitvėręs, bet žąsį.

— O tu, apgavike! O tu, melagi! — užriko ant jo pati ir dar kitokiais žodžiais ėmė bartis.

Vyras jai sako:

— Atsiprašau, žmonele. Aš čia visai nekaltas. Visa bėda atsitiko per tą mūsų kalaitę. Tiktai pamanyk! Buvau nupirkęs labai gražius drabužius, ir, sakau, bus mano žmonelei džiaugsmo. Tiktai eidamas atsisėdau pasilsėti, pasidėjau ryšulį šalia savęs, o kalaitė, kur buvus nebuvus, strykt per tą ryšulį, ir ryšulys su drabužiais į baltą žąsį! Bet tu, žmonele, nenusimink: į vestuves vistiek važiuosiva. Aš tave įrišiu į šiaudų kūlį ir nusivešiu. O ten jau — nebėda: giminės aptaisys.

Pati nusiramino ir apsidžiaugė, o vyras įkišo ją į kūlį ir nusivežė į vestuves. Ten iškėlęs pastatė patvartšalyje ir paliko, pats nuėjo į vidų.

O buvo rudens laikas. Per kūlį kiaurai pūtė vėjas. Žumbakienė pradėjo drebėti ir dejuoti: ujujujui... ujujujui...

Po kiemą bėgiojo vaikai ir išgirdo.

— Kūlys gyvas! Kūlys gyvas! — ėmė jie šaukti.

Išgirdo žmonės ir sujudo. Vieni prie langų sustojo, kiti taisėsi eiti į kiemą. O Žumbakis tuojau suprato ir sako savo giminėms:

— Tai mano žmona. Atsivežiau ją į kūlį susiautęs. Ji pusnuogė ir nedrįsta ateit į vidų.

Moterys tuojau paėmė drabužių, nuėjusios aptaisė Žumbakienę ir atsivedė į trobą. Žmonelė čia skaniai valgė ir gėrė, o kad tebebuvo dar sušalus, tai, atsimindama savo nelaimę, šitaip patylomis švebeldžiojo: “Dabar jau ki-ki-taip darysiu, kad tik na-na-mo parvažiuosiu: dienomis — li-li-li..., naktimis — pa-pa-pa...”

Taip ji norėjo pasakyti, kad dienomis linus verpsianti, o naktimis — pakulas.

MANO PIETŪS

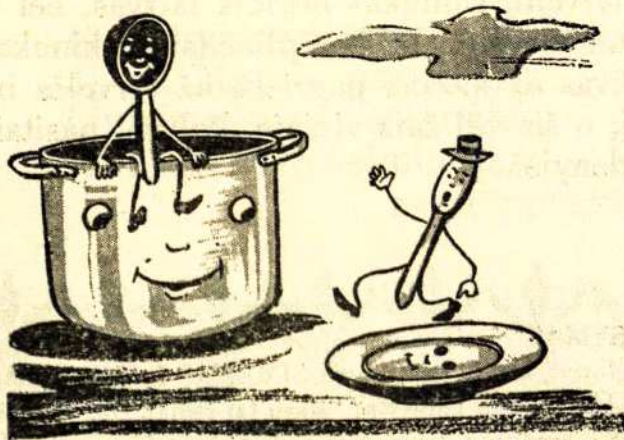
LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Samtis įžengė į puodą.
Sesė lėkštė man paduoda.
Lėkštė plėkštė, tu daili,
Šaukštui kaukštui būk meili!

Ir atėjo šaukštas kaukštas,
Lyg koks viršininkas augštas:
“Lėkštė plėkštė, duok sriubos!
Srėbsiu tol, kol nusibos!”

Šaukštas kaukštas srebia sriubą
(Gal išalkęs, kad taip skuba?)
Ir sušunka: “Jau baigiau!
Lėkštė plėkštė, duok daugiau!”

O lėkštutė prašo samtį:
“Gal gali dar kiek pasemti?”
Samtis puodan pažiūrės —
Duos visiems, jei dar turės.

ŠUNES PALAIDI, O VAIKAI PRIRIŠTI

Šio straipsnelio autorius yra 15 metų gyvenęs Kinijoje ir daug apie to krašto gyvenimą žino. Žada "Eglutės" skaitytojams ir daugiau apie šį kraštą papasakoti.

Toli toli nuo Lietuvos yra labai didelis kraštas Kinija. Jis turtingas savo žemės gėrybėmis, bet daugumas žmonių ten gana skurdžiai gyvena. Pats smulkiausias Lietuvos ūkininkas kinui atrodytų turtuoliu.

Dėl vargo ir skurdo kinų vaikai jau nuo kokių 7-8 metų pradeda patys užsidirbti sau duoną. Vienus tėvai atiduoda į audyklas, kur jie per dienų dienas sėdi kojytės po savimi patraukę kokiame dulkėtame dirbtuvėlės kampelyje ir veja siūlus ar trina šeivas. Čia pat jie ant skudurų ir pramiega nakties metu. Vargsta jie už saujelę ryžių.

Kiti būriais stovi su maišiukais prie sojos pupelių iškrovimo iš laivų į vagonus ir laukia, kada prairs sojos pupelių maišas ir paties ant žemės juostelę baltų grūdelių. Tada jie kaip žvirbliai supuolę surinks juos ir tokiu būdu šiek tiek maistui užsidirbs.

Kiti šiukšlynuose renka gabaliukus vatos, vilnų, skudurų ar popierio. Žiūrėk, kiti dar po pelenus, išpiltus iš garvežių, kapstosi ir ieško nesudegusių anglių trupinėlių. Vaikai taip pat renka nukritusias sausas medžių šakutes, žieves, pjuvenas, sausus lapus ir visa tai parduoda kurui.

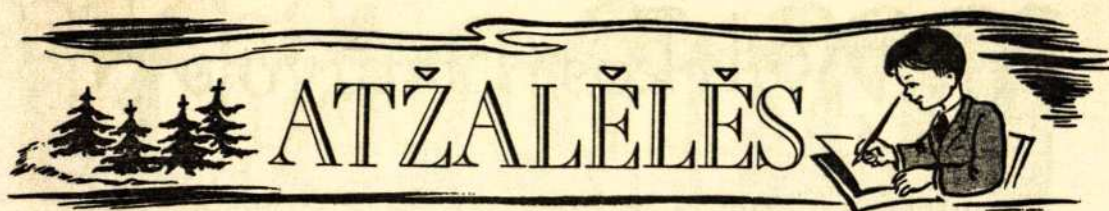
Kinų vaikai atrodo rimti, neišdykę, nejudrūs. Jie nemėgsta žaidimų, kur reikia smarkaus judėjimo. Bet jie labai mėgsta mokytis ir yra gana gabūs. Kaip suaugę kinai, taip ir jų vaikai jau iš pat mažens yra linkę į prekybą. Prie didesnių miestų upėse yra lyg koki plaukiojanti miesteliai. Nedideliuose laiveliuose gyvena šeimos, kurios visą savo gyvenimą praleidžia beplaukiodamos ir beprekiaudamos. Toks laivelis yra kino namai ir tėviškė, tai visas jo turtas.

Ant tokių laivelių šuniukas bėgioja laisvas, bet vaikiukas visuomet būna pririštas virvele. Jei berėplinėdamas kinukas paslys ir įkris į vandenį, tai tėvas ar motina pagriebs už virvelės ir vėl ištrauks iš vandens įkritusį, o šis vėl žais viršuje, kol vėl pasitaikys išsimaudyti murziname vandenyje...

P. JUODKA

PATAISYMAS

"Eglutės" Nr. 3, straipsnyje SIMANAS DAUKANTAS — pirmoje eilutėje isibrovė klaidą. Ten parašyta: "Buvo tai seniai. Dar praeito amžiaus *pabaigoje*." Turi būti: *pradžioje*. Išbraukite žodį *pabaigoje*, o parašykite *pradžioje*.

TOLI NUO TĖVYNĖS

Žiūri lietuvaite
Į melsvą padangę,
Škrenda josios mintys
Į Lietuvą brangią.

Kyla vieversėlis
Į dangaus mėlynę —
Škaudu prisiminti
Pavergtą Tėvynę...

DALIA TREIGYTE

DRAUGAI

Vytas linksmas ir laimingas,
Margis nuolat prie jo šono,
Nes jis Vyto geras draugas —
Visad jiems drauge malonu.

Juodu vienas kitą myli:
Dirba jie kartu ir žaidžia,
Margis gi kasryt mokyklon
Vyta pro vartus išleidžia.

Iš mokyklos Vytui grįžtant,
Jį vėl Margis pasitinka:
Linksmas jis ir šokinėja
Priešais savo šeimnininką.

DALIA TREIGYTĖ, Toronto, Ont.

Velykos Lietuvoje

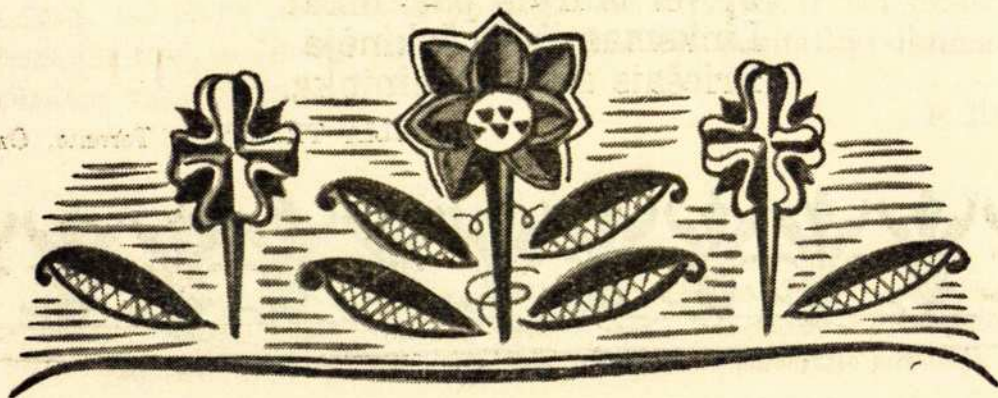
Jau nedaug atsimenu iš Lietuvos. Bet dar iš savo atsiminimų ir iš tėvelių pasakojimų žinau, kad Velykų šventės tėvynėje buvo daug linksmesnės negu dabar jos yra mums svetimuose kraštuose. Velykos yra pati didžiausia šventė. Labai dažnai Velykos yra ir tikro pavasario pradžia. Sniegas tirpsta, upeliai čiurlena, gieda viversėliai laukuose, o varnėnai švilpauja soduose. Kai kada saulutė jau visai gerai įšildo žemę, ir per Velykas jau būva šilta ir gražu.

Vaikai Velykų laukia daugiausia dėl margučių. Labai įdomu yra juos marginti, dažyti, o dar įdomiau per pačias Velykas eiti daužtynių iš atimtinių. Būva ir ašarų, jei tavo, o ne kito kiaušinis sutrūks-ta. Sako, kad seniau kiaušinius mušdavo ir suaugę žmonės. Kai ku-rie gudresni į tuščią lukštą prileisdavo sakų ir padarydavo stiprų dirb-tinį kiaušinį. Bet jei tokį apgaviką sučiupdavo, tai jau būdavo riesta.

Paskutinės Velykos man esant Lietuvoje buvo vėlybos ir gana šil-tos. Tik žmonės nebuvo labai linksmi. Naktimis skraidydavo svetimi lėktuvai ir mėtydavo bombas. Rytuose artėjo karo frontas prie Lie-tuvos sienų. Bet vaikai to artėjančio pavojaus nejautėme. Ramiai džiaugėmės margučiais. Atsimenu, kad verkiau, kai vienas mano margutis sudužo, kai jį norėjau duoti geram savo draugui. Bet iš jo ir už sudužusį margutį gavau labai gražų sveiką.

Jau daug Velykų švenčiau svetimuose kraštuose. Kiekvienais me-tais marginu margučius ir margindamas mąstau, kada ateis tas laikas, kada savo gimtuos namelius galėsiu džiaugtis Velykų džiaugsmu, ka-da vėl viversėliams giedant aukštai padangėse, laisvoje Lietuvoje ankstyvą Velykų rytą suskambės linksmas Aleliuja...

GEDIMINAS NAUJOKAITIS, Brooklyn, N. Y.

KNYGŲ LENTYNA

PIETŲ VĖJELIS

Pagaliau išėjo seniai laukta Vytės Nemunėlio eilėraščių knyga vaikams — "Pietų vėjelis". Knyga papuošta puikiais dailininko P. Osmolskio piešiniais. Spausdinta dviem spalvomis.

Keletą eilėraščių iš tos knygos esame išspausdinę praėjusių metų "Eglutėje". Tai labai gražūs ir patrauklūs eilėraščiai: apie tėvynę, apie Kalėdas, apie Velykas, apie pavasarį, vasarą ir žiemą, žodžiu sakant, apie vaikų džiaugsmus, darbus, rūpesčius ir norus.

Tai tikrai puiki dovana ateinančioms Velykoms. Kaip per Kalėdas daugelį jaunųjų skaitytojų aplankė to paties autoriaus "Meškiukas Rudnosiukas", taip per Velykas aplankys švelnus ir malonus "Pietų vėjelis".

VARDAN DIEVO

Šiuo vardu Nekalto Prasidėjimo Seserys išleido naują lietuvišką maldaknygę mažiesiems. Tokios maldaknygės lietuvių kalba iki šiol dar neturėjome. Ją parašė prof. kun. Stasys Yla. Visos maldelės yra parašytos eilėmis, vaikučiams lengvai atmintinai išmokstamos. Prie kiekvienos maldelės yra gražūs paveikslėliai, nupiešti dail. Pauliaus Augiaus.

Maldelės pritaikintos vaiko gyvenimui. Prasideda jos pirmuoju vaiko persižegnojimu rytą ir baigiasi Mišių maldomis bažnyčioje. Trumpomis maldelėmis sustojama ties svarbesniais vaiko dienos įvykiais, ties savaitės dienomis, ties metų mėnesiais, ties didžiosiomis

šventėmis, ties septyniais sakramentais ir pagaliau ties svarbiausiomis šv. Mišių dalimis. Visos maldelės labai gražios, lengvos, vaikui suprantamos ir mielos. Vyresnio amžiaus vaikams reikia jau sudėtingesnių maldų, bet jaunesniesiems tai tikrai puiki ir brangi dovana.

Knygelė labai gražiai išleista. Gaunama šiuo adresu: **Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.** Jos kaina \$1.25. Gerai įrišta, 133 psl.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Knygų lentyna, lietuvių bibliografijos biuletenis, Nr. 10-12, 1951 m. spalio-gruodžio mėn. Tai žinios apie lietuviškas knygas ir svarbesnius straipsnius laikraščiuose. Anksčiau šios žinios eidavo spausdintos rankomis, dabar jau spausdinamos spaustuvėje, o leidžia jas Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Redaktorius — Aleksandras Ružancovas.

Lietuvių Dienos, 1952 m. sausio mėn. numeris. Tai labai gražiai iliustruotas lietuvių žurnalas, išeinantis kiekvieną mėnesį Los Angeles, Kalifornijoje (9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Cal.)

Vincas Jonikas, **BRANGMENS**, poezijos knyga, išleista 1951 m. Brooklyne, 60 psl.

Vincas Jonikas, **SELVARTO RAUDOS**, Poezija apie tėvynės ilgesį. Išleista 1951 m. Vokietijoje. Venta, 60 psl.

Petronėlė Orintaitė, **VILIGAILĖ**, eilėmis rašyta legenda. Išleista Čikagoje 1951 metais, 46 psl.

MOKYKLOS IR Mes

LIETUVIŠKA ŠVENTĖ ELIZABETH'O MOKYKLOJE

Elizabeth'o (N. J.) lietuvių parapijos mokykla su Klebonu kun. Simonaičiu, seselėmis mokytojomis ir mokytoja T. Dzikienė priekyje

Vasario 24 dieną Elizabeth'o lietuvių parapijos mokykla minėjo Vasario 16 dieną. Tai buvo tikra lietuviška šventė. Pilna parapijos salė žmonių apie 2 valandas žiūrėjo gražaus lietuviško montažo, kuris scenoje atskleidė Lietuvos mišką su zuikučių ir voveraičių šokiais, Lietuvos laukų žalumą su dobilėliais ir linksmuoju jaunimu, gražiai šokančiu ir dainuojančiu, čia ir Lietuvos vandenų bangelės siūbavo grakščiu šoku ir ritminga daina. Kaip priešingybė tam lietuviškam grožiui įsiveržė tremtis

su savo skausmu ir gimtųjų namų bei laisvės ilgesiu. Visa tai buvo supinta iš lietuviškų dainų, deklamacijų, plastikos šokių, vaidybos ir kanklių skambėjimo už scenos.

Tą montažą "Mūsų širdys tau, tėvyne Lietuva" parašė ir režisavo mokytoja T. Dzikienė. Atskirus epizodus parengė seselės. Kanklėmis skambino St. Dzikas. Vaidino, deklamavo ir šoko mokyklos mokiniai — jie dalyvavo masiškai scenoje. Svarbesnius vaidmenis atliko: A. Kurapkaitė, M. Didžbalytė, M. Eidukevičiūtė, A. Dzikas,

V. Klimas, J. Strimaitis. Pritai-
kintą šventei žodį pasakė "Eglu-
tės" redaktorius Pr. Naujokaitis.

Elizabeth'o lietuvių parapijos
mokykloje mokosi 262 mokiniai, iš
jų 53 naujai atvykę, o daugumas—
čia gimę lietuviukai, jų tarpe yra
ir keletas kitataučių (italų, portu-
galų, ispanų, ukrainiečių). Lietu-
vių kalba, Lietuvos istorija, Lie-
tuvos geografija, liet. dainos ir žai-
dimai dėstoma visuose skyriuose,
pradedant vaikų darželiu ir bai-
giant aštuntuoju skyriumi. Lietu-
viškos pamokos įtrauktos į kasdie-
ninę pamokų lentelę. Kiekvienam
skyriui tenka kasdieną po vieną
lietuvišką pamoką. Visose klasėse
mokoma dviem grupėmis: vieną
grupę sudaro tremtiniai, o kitą —
čia gimę vaikai. Taip pat ir kita-
taučiai mielai mokosi lietuvių kal-
bos.

Lietuviškos pamokos į šią mo-
kyklą įvestos nuo šių mokslo me-
tų pradžios. Dėsto mokytoja T.
Dzikienė. Didelės paramos ir pri-
tarimo lietuviškasis ugdymas gau-
na iš parapijos klebono kun. Simo-
naičio ir iš seselių pranciškiečių,
kurios šioje mokykloje dirba. Ypač
nuoširdžiai lietuviybės išlaikymu
sielojasi mokyklos vedėja Ses.
Kristina. Jos klasė atrodo kaip
tikras lietuviškos kultūros muzie-
jus. Ji pati yra studijavusi Dotnu-
vos akademijoje Lietuvoje, rinku-
si tautosaką, tautodailę.

Mokytojai atlyginimą už darbą
sudedą lietuviai tremtiniai. Taip
pat paremia klebonas, gaunama
lėšų ir iš parengimų.

Klebonui kun. Simonaičiui čia
pat salėje buvo įteikta Lietuvos
vaizdų knyga, kaip padėka už rū-
pinimąsi lietuviybės išlaikymu. Iš
tikrųjų, šitokia mokykla yra lietu-
viybės pilis.

Lietuvaitė Diepholzo gimnazijoje Vokie-
tijoje ruošia pamokas.

Šios lietuviškos gimnazijos mokiniai yra
labai reikalingi paramos. Vėlykų šventėse
neužmirškime jų!

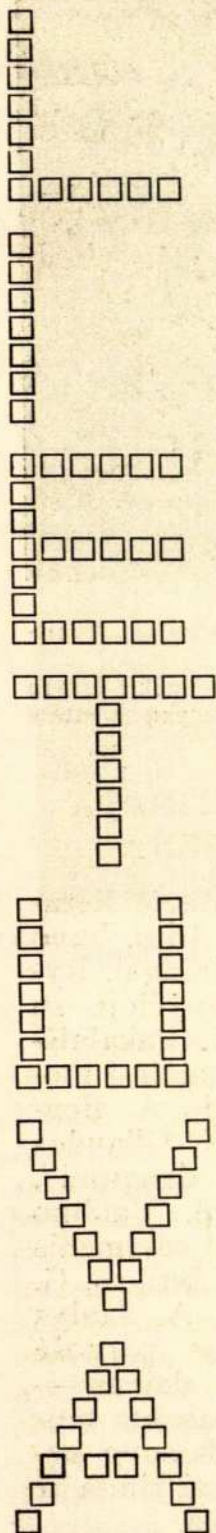
TURININGAI PAMINĖTA VASARIO 16 DIENA

Brooklyno šeštadieninėje lietu-
vių mokykloje Vasario 16 d. buvo
paminėta gražiai ir turiningai. Ry-
tą buvo pamaldos bažnyčioje su
pritaikintu kap. kun. J. Pakalniš-
kio pamokslu. Paskui salėje į mo-
kinius ir svečius kalbėjo A. Ben-
dorius. Suvaidinta J. K. Gliaudos
veikalėlis "Po svetimu dangumi".
Režisavo J. Gerdvilienė. Vaidino
mokiniai. Svarbesnius vaidmenis
atliko: B. Šetikaitė, V. Šetikas, G.
Naujokaitis, J. Ulėnas, A. Šaulys
ir k. Snieguolių šokius paruošė
mok. J. Matulaitienė, dainas —
mok. Liuberskis. Dar pašokta tau-
tinių šokių, choras padainavo ke-
letą dainelių. Buvo tikrai rimta ir
pakili šventiška nuotaika.

TRUPUTĮ PAGALVOK

I langelius, iš kurių susidaro žodis LIETUVA, įrašyti raides:

1. Į raidę L statmenai įrašomas mūsų tėvynės vardas, gulsčiai — visiems gerai žinomas gražiai žydintis augalas, kurio sėklos valgomos;
2. Į raidę I rašomas vardas garsios Lietuvos vasarvietės.
3. Į raidę E viršuje rašomas žodis, reiškias kurą, kurio nemaža buvo pagaminama Lietuvoje; viduryje — mėsos produktas, apačioje — kuras, kurio Lietuva išveždavo iš užsienio; statmenai — pietrytinė Lietuvos dalis.
4. Į raidę T viršuje įrašomas valstybės vardas, kurios dalis yra Europoje, bet didesnė dalis Azijoje; statmenai — Lietuvos paupiuose augantis krūmas.
5. Į raidę U šonuose rašoma dviejų Lietuvos kaimyninių valstybių vardai; apačioje — ginklo vardas.
6. Į raidę V įrašomos dvi valstybės: viena prie Viduržemio jūros, ant — prie Raudonosios jūros.
7. Į raidę A kairėje pusėje rašomas vardas gėlės, kuri puoše lietuvių darželius, dešinėje — vardas salų Atlanto vandenyne, kur turtingi amerikiečiai važiuoja atostogauti; viduryje įrašoma esamojo laiko veiksmazodis.

Šį uždavinį sugalvojo Gediminas Naujokaitis, Brooklyn, N. Y.

Uždavinio teisingas išsprendimas 20 taškų.

1. UŽDAVINYS

Trys draugai gavo krepšį kriaušių ir nuėjo maudytis. Kad kas nors kriaušių nepagrobūt, vienas liko ant kranto jų saugoti. Besaugodamas sugalvojo savo dalį pasiimti ir paslėpti. Kriaušės suskaitęs ir padalinęs į tris dalis, rado vieną atliekamą ir ją suvalgė. Savo dalį jis pasislėpė krūmuose. Po to pirmąjį saugotoją pakeitė antras draugas. Besaugodamas jis suvalgė vieną kriaušę, o kitas padalino į tris lygias dalis ir savo dalį pasiėmęs pasislėpė. Po to atėjo trečiasis ir taip pat suvalgė vieną kriaušę o likusių trečią dalį pasislėpė sau. Kai išsimaudę susirinko visi trys draugai, tai likusias vėl pasidalino lygiomis į tris dalis ir tuojau suvalgė.

Kiek buvo kriaušių iš viso ir po kiek jų kiekvienas buvo pasislėpęs į krūmus?

Uždavinys vertinamas 10 taškų.

NR. 3 UŽDAVINIŲ ATSAKYMAI

1. Žmogus pirmiausiai perkėlė ožką, pas-
kui sugrįžęs paėmė kopūstą, jį perkėlęs,
atgal pasiėmė ožką ir ją paliko, kol perkė-
lė vilką, o sugrįžęs perkėlė ir ožką.

2. Vienas piemuo turėjo 5 avis, antras—7.

MISLĖS

NR. 3 MĖSLIŲ IMINIMAI

27 Stalas, 28 Vanta, 29 Riešutas lazdyno
krūme, 30 Tvoros kuolai, 31 Artojas ir jau
čiai arba arkliai, 32 Arklys su kamanomis,
33 Pirštai, akys, ausys, nosis — pirštai ka-
so galvą, 34 Vilkas avis ir arklys, 35 Žiema
ir pavasaris.

36. Visi joja, niekas nepašeria.

37. Ant aukšto kalno senelis pyp-
kę rūko.

38. Skrynja nepakeliama, nepane-
šama ir nepavežama, stovi tro-
boj, o galva — lauke.

LAIŠKAI Redaktorius

1. Jau antrus metus mane lanko "Eglutė". Dabar esu pirmam skyriuje. Kovo mėn. 19 dieną man sukanka šešeri metai. Pats dar nelabai gerai skaitau, todėl mamytė ar tėvelis kasdien man paskaito ką nors iš "Eglutės". Man labai patinka daugelis pasakų ir eilėraščių. Aš lankau lietuvių kalbos pamokas du kartus į savaitę, kad mokėčiau gerai kalbėti ir rašyti. Mama man pasakė, kad manęs nepasiims atgal į Lietuvą, jeigu aš nemokėsiu gerai savo gimtosios kalbos.

Aš turiu čia savo senelį, kuris išrašė "Eglutę" ir mano dviem pusseserėms, Danutei ir Laimutei Jonušaitėms, į Australiją. Jis man pasakė: "Algiuk, ir mergaitės ten turi pasidžiaugti tokiu gražiu laikraščiu, ir jos turi mokėti ir neužmiršti skaityti lietuviškai, nors ir yra jos taip toli nuo mūsų brangiosios tėvynės Lietuvos".

*Algiukas Sabaliauskas,
Rochester, N. Y.*

2. Mielas Taškų Dėdė,

Siunčiu atsakymus į jūsų vasario mėn. "Eglutę". Rašau didžiosiomis raidėmis, nes kitaip dar neišmokau. Aš dar į mokyklą neinu, bet jau mokausi rašyti namie. Skaitau jau visi metai ir labai mėgstu knygas. Kiekvieną "Eglutę" perskaitau daug sykių sau ir savo mažesniajam broliukui.

Ir dabar lieku nekantriai laukdamas naujo "Eglutės" numerio.

Algirdas Kuraitis, Chicago, Ill.

3. Gerb. "Eglutės" Redaktoriau,

Mes Riverdalėj neturim lietuviškos mokyklos ir lietuvių draugijų, todėl aš ir mano 5 metų sesutė labai mėgstam "Eglutę" skaityti.

Gal Jūs norit žinoti, kaip aš šiemet praleidau Vasario 16 dieną. Tą dieną nuo pat ryto mes gražiai apsirengėm ir ruošėme programą. Su sesute kartu nupaisėm gražius kvietimus. Pati minėjimo programa prasidėjo po pietų. Sugiedojom Lietuvos himną. Mudvi su sesute pasakėm eilėraščių. Paskui turėjom gyvąjį paveikslą "O

Lietuva motinėle". Po to vaidinom "Danutės sapną". Aš buvau Danutė, o sesutė vaidino Aldutę. Už gerai atliktą programą gavom iš mamytės dovanų. Visą vakarą grojom tik lietuviškas plokšteles. Dar mamytė papasakojo, kaip tą šventę švęsavo Lietuvoje. Eidamos gulti pasimeldėm už Lietuvą.

*Giedrė Bajorūnaitė,
Riverdale, N. Dak.*

LAIŠKAI Skaitytojams

1. Taškų Dėdė labai džiaugiasi, kad šiais metais daug gauna laiškų. Atsirado daug naujų taškų rinkėjų, kurie savo uolumu nori pralenkti senuosius Taškų Dėdės bendradarbius. Lenktyniaukite visi! Taškų Dėdė visus laimėtus taškus atžymi tam tikrose Jūsų kortelėse ir gale metų paskirs geriausiems bendradarbiams gražių dovanų. Redaktorius labai prašo rašyti, kas "Eglutėje" labiausiai patinka. Jei kas nepatiktų, taip pat parašykite.

Savo laiškučiuose neužmirškite pažymėti, kiek Jūs turite metų. Taškų Dėdei reikia žinoti savo bendradarbių amžių.

Taškų Dėdei visada rašykite redaktoriaus adresu. Administracijoje Taškų Dėdė neatsilanko — per toli.

2. Visi skaitytojai neužmirškite, kad pasikeitė "Eglutės" Administracijos adresas. Pinigus siųskite, adresų pakeitimus praneškite, negautų numerių prašykite ir kitokius neaiškumus išsiaiškinkite Administracijoje, kurios adresas yra šis: *EGLUTĖ, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.*

3. Dar labai daug "Eglutės" skaitytojų nėra atnaujinę šių metų prenumeratos. Labai maloniai prašome tuojau atsiųsti pinigų už šiuos metus, nes be pinigų negalime atlikti reikalingų spausdinimo ir siuntinėjimo darbų.

4. Redaktoriui yra labai malonios žinios iš lietuviškų mokyklų gyvenimo. "Eglutėje" yra mielai spausdinamos žinutės apie lietuviškas šventes mokyklose. Taip pat dedamos ir mokyklų nuotraukos. Prašome parašyti ir atsiųsti nuotraukų.

